

Strasbūras, 2016 12 13
SWD(2016) 461 final

KOMISIJOS TARNYBŲ DARBINIS DOKUMENTAS

POVEIKIO VERTINIMO SANTRAUKA

pridedamas prie

**Pasiūlymo dėl
EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTO**

**kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 883/2004 dėl socialinės apsaugos sistemų koordinavimo ir Reglamentas (EB) Nr. 987/2009, nustatantis Reglamento (EB) Nr. 883/2004 įgyvendinimo tvarką
(Tekstas svarbus EEE ir Šveicarijai)**

{ COM(2016) 815 final }
{ SWD(2016) 460 final }

Santraukos lentelė

Iniciatyvos iš dalies peržiūrėti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 883/2004 dėl socialinės apsaugos sistemų koordinavimo ir jo Įgyvendinimo reglamentą (EB) Nr. 987/2009 poveikio vertinimas

A. Būtinybė imtis veiksmų

Kodėl? Kokia problema sprendžiama?

Pasiūlymas susijęs su ES socialinės apsaugos koordinavimo taisyklėmis, taikomomis ilgalaikės priežiūros išmokoms, bedarbio išmokoms, išmokoms šeimai ir ekonomiškai neaktyviems piliečiams skiriamoms tam tikroms socialinėms išmokoms.

Nustatytos trys su **ilgalaikės priežiūros išmokomis** susijusios problemos: i) jos nevysiškai aiškios piliečiams ir institucijoms; ii) nevysiškai aiškus jų teisinis pagrindas; iii) yra tikimybė negauti išmokų arba jas gauti du kartus. Dėl šių problemų tarpvalstybinis ilgalaikės priežiūros išmokų koordinavimas nėra veiksmingas. 1,8 mln. drausti asmenų gyvena kitoje valstybėje narėje, nei ta, kurioje jie yra drausti sveikatos draudimu. Iš jų 45 000 gauna išmokas natūra ir 35 000 – išmokas pinigais. Palyginti su 2013 m., ilgalaikės priežiūros išmokas gaunančių ir kitoje valstybėje narėje gyvenančių asmenų skaičius iki 2020 m. išaugs 11 proc., o iki 2030 m. – 28 proc.

Su **bedarbio išmokomis** susijusios tokios problemos: i) valstybės narės skirtingai taiko sumavimo taisykles, ii) bedarbio išmokas eksportuoja mažai asmenų, iii) bedarbiai, gyvenantys kitoje nei jų darbo vietos valstybėje narėje (pasienio darbuotojai ir kiti tarpvalstybiniai darbuotojai), traktuojami nevienodai, iv) kompensavimo taisyklės nėra pakankamai geros. Šios problemos trukdo veiksmingai administruoti bedarbio išmokas, tolygiai paskirstyti finansinę naštą, o bedarbiams reintegruoti į darbo rinką. 2014 m. maždaug 91 700 tarpvalstybinių darbuotojų, iš kurių 53 800 – pasienio darbuotojai, buvo bedarbiai ir buvo pranešta apie maždaug 25 000 draudimo laikotarpių sumavimo ir 27 300 išmokų eksporto atvejų.

Dėl **socialinių išmokų** neseniai priimtuose sprendimuose *Brey, C-140/12*, *Dano, C-133/13*, ir *Komisija prieš Jungtinę Karalystę, C-308/14*, išaiškinta, kad valstybės narės gali riboti vienodo požiūrio principo taikymą, kai specialių neįmokinių išmokų pinigais ir kitų socialinių išmokų prašo ekonomiškai neaktyvūs piliečiai, laikydamosi Laisvo judėjimo direktyvoje nustatytų ribų. Ši Teismo praktika neatspindėta Reglamente, dėl to trūksta skaidrumo. 2014 m. buvo maždaug 3,7 mln. ekonomiškai neaktyvių judžių ES piliečių. Beveik 80 proc. jų įgyja teises (teisę gyventi šalyje ir (arba) teisę į išmokas) iš ekonomiškai aktyvių šeimoms narių ir todėl turi tokias pačias teises kaip vietos darbuotojų šeimos nariai. Likę 20 proc. kenčia nuo nevysiškai aiškių ir skaidrių taisyklių, susijusių su teisėmis prašyti skirti išmokas priimančiojoje valstybėje narėje.

Nustatytos trys su **išmokų šeimai** eksportu susijusios problemos: i) asmenims, palyginusiems eksportuotų išmokų šeimai perkamąją galią, atsiranda neteisybės jausmas, ii) yra tikimybė, kad dėl taisyklių mažėja paskatos tėvams dirbti ir dalytis atsakomybe už vaikų auginimą, iii) sudėtinga administracinė tvarka, visų pirma, skiriant tam tikrų rūšių išmokas pagal išvestines teises. Tai valdžios institucijoms sukelia sunkumų ir gali neigiamai atsiliiepti šeimoms, kuriose vienas arba abu tėvai dirba kitoje nei vaiko gyvenamojoje valstybėje narėje. 2013 m. 506 000 vaikų gyveno kitoje valstybėje narėje; buvo eksportuota vidutiniškai 1 proc. išmokų vaikams.

Ko tikimasi pasiekti šia iniciatyva?

Pagrindinis tikslas – modernizuoti reglamentus, užtikrinant teisinį aiškumą, sąžiningą ir nešališką finansinės naštos paskirstymą susijusių valstybių narių institucijoms, taip pat nesudėtingą administravimą ir taisyklių įgyvendinimą.

Konkretūs su **ilgalaikės priežiūros išmokomis** susiję tikslai:

- nustatyti tinkamą stabilią tvarką,
- užtikrinti vienodą naštos padalijimą valstybėms narėms,
- piliečiams, institucijoms ir kitiems suinteresuotiesiems subjektams suteikti teisinį aiškumą ir skaidrumą.

Su **bedarbio išmokomis** susiję tikslai:

- Užtikrinti vienodą ir nuoseklų laikotarpių sumavimo ir išmokų skaičiavimo taisyklių taikymą, atsižvelgiant į darbuotojo integracijos valstybėje narėje mastą

- Užtikrinti, kad judūs ES darbuotojai būtų apsaugoti, kai ieško darbo arba įsidarbina kitoje valstybėje narėje
- Pašalinti skirtumą tarp pasienio darbuotojų ir kitų tarpvalstybinių darbuotojų, kai siekiama nustatyti valstybę, kurioje jie gali prašyti skirti išmokas, ir skatinti juos reintegruoti į darbo rinką
- Užtikrinti, kad su bedarbio išmokomis susijusi finansinė našta valstybėms narėms būtų paskirstyta proporcingai pagal gautas įmokas ar mokesčius, nenaudojant kompensavimo mechanizmo
- Numatyti sisteminių ir lengvai administruojamą bendradarbiavimo ir kontrolės mechanizmą, siekiant stebėti kitoje nei išmokas mokančioje valstybėje narėje gyvenančio bedarbio teisių ir prievolių įgyvendinimą

Su **socialinėmis išmokomis** susiję tikslai:

- Užtikrinti teisinį aiškumą ir skaidrumą dėl judžių darbuotojų, darbo ieškančių asmenų ir ekonomiškai neaktyvių ES piliečių teisių, taip pat dėl valstybių narių socialinės apsaugos institucijų galimybės riboti vienodo požiūrio principo taikymą skiriant socialines išmokas

Su **išmokomis šeimai** susiję tikslai:

- Užtikrinti aiškumą ir skaidrumą išmokas šeimai skiriančios valstybės narės ir jų gavėjų sąsaja
- Sumažinti kliūtis ar atsisakyti nuostatų, atgrasančių tėvus nuo dalyvavimo darbo rinkoje
- Užtikrinti, kad išmokos šeimai būtų administruojamos kuo veiksmingiau

Kokia papildoma ES lygmens veiksmų nauda?

Veiksmingas ir efektyvus koordinavimas turi būti užtikrinamas atsižvelgiant į valstybių narių socialinės apsaugos sistemų pokyčius ir socialinius pokyčius apskritai. ES lygmens veiksmais bus užtikrintas vienodas nuostatų aiškinimas ir judžių ES piliečių bei jų šeimos narių teisių apsauga, kurių valstybės narės negalėtų pasiekti vienos.

B. Sprendimai

Kokios su teisėkūra susijusios ir nesusijusios politikos galimybės apsvarstytos? Ar yra priimtinausia politikos galimybė? Kodėl?

Buvo svarstytos dvi su **ilgalaikės priežiūros išmokomis** susijusios teisėkūros politikos galimybės (ir du vienos galimybės variantai):

1. kompetentinga valstybė narė teikia ilgalaikės priežiūros išmokas pinigais ir kompensuoja gyvenamosios vietos valstybės narės suteiktų išmokų natūra išlaidas (laikantis galiojančių ir išaiškintų ligos išmokoms taikomų principų),
2. gyvenamosios vietos valstybė narė teikia visas ilgalaikės priežiūros išmokas, kurias kompensuoja kompetentinga valstybė narė: 2a) be priemokos, 2b) su priemoka.

Buvo atmestos trys galimybės: 1) nustatyti apsaugos sąlygą, 2) nustatyti, kad už visų ilgalaikės priežiūros išmokų teikimą būtų atsakinga gyvenamosios vietos valstybė ir jos jai nebūtų kompensuojamos, 3) nustatyti, kad už visas ilgalaikės priežiūros išmokas būtų atsakinga kompetentinga valstybė narė (eksportas).

Siekiant taisyklės taikyti nuosekliai, priimtinausia yra 1 politikos galimybė.

Dėl **bedarbio išmokų** buvo svarstytos trys teisėkūros politikos galimybės, siekiant užtikrinti vienodą **bedarbio išmokų sumavimo ir skaičiavimo taisyklių taikymą**:

1. sumuoti vos po vienos užimtumo dienos,
2. sumuoti po a) vieno arba b) trijų mėnesių užimtumo,
3. naudoti valstybėje narėje, kurioje asmuo dirbo prieš tai, gautas pajamas bedarbio išmokai apskaičiuoti po a) vieno arba b) trijų mėnesių užimtumo kompetentingoje valstybėje narėje,
4. horizontali galimybė dėl draudimo laikotarpių pripažinimo sumavimo tikslais.

Priimtinausia 2b galimybė bus derinama su prievole valstybei narei, kurioje asmuo dirbo prieš tai, teikti bedarbio išmokas, kai ši sąlyga neįvykdyta, ir su horizontalia galimybe. Taip bus užtikrinta minimali asmens integracija priimančiojoje valstybėje narėje, prieš jam įgyjant teisę prašyti bedarbio išmokos, ir valstybių narių veiklos nuoseklumas. Be to, judūs darbuotojai bus apsaugoti ir tada, kai valstybėje narėje, kurioje paskutinį kartą dirbo, jie neišdirbo reikiamo laikotarpio.

Buvo svarstytos dvi teisėkūros politikos galimybės siekiant pailginti minimalų bedarbio išmokų **eksporto** laikotarpį:

1. pailginti minimalų bedarbio išmokų eksporto laikotarpį nuo trijų iki šešių mėnesių, suteikiant galimybę pasirinkti išmokas eksportuoti per visą teisės į jas laikotarpį,
2. pailginti bedarbio išmokų eksporto laikotarpį iki viso teisės į jas laikotarpio.

Priimtinausia 1 galimybė derinama su atitinkamų įdarbinimo tarnybų glaudesnio bendradarbiavimo mechanizmu, siekiant skatinti tarpvalstybinę darbo paiešką.

Buvo svarstytos trys su bedarbio išmokomis **pasienio ir kitiems tarpvalstybiniais darbuotojams** susijusios teisėkūros politikos galimybės:

1. pasienio darbuotojams suteikti tokią pačią galimybę rinktis, kur prašyti bedarbio išmokų, kaip ir kitiems tarpvalstybiniais darbuotojams,
2. nustatyti, kad atsakomybė už bedarbio išmokų mokėjimą tenka valstybei narei, kurioje paskutinį kartą dirbta, pasirenkant iš dviejų variantų: a) reikalaujant, kad pasienio darbuotojai užsiregistruotų atsakingos valstybės įdarbinimo tarnyboje, arba b) suteikiant jiems galimybę pasirinkti, kur registruotis – kompetentingos valstybės arba gyvenamosios valstybės įdarbinimo tarnyboje,
3. nustatyti, kad atsakomybė už bedarbio išmokų mokėjimą tenka valstybei narei, kurioje paskutinį kartą dirbta, jei pasienio darbuotojas joje išdirbo mažiausiai 12 mėnesių, o priešingu atveju suteikti atsakomybę gyvenamosios vietos valstybei narei, pasirenkant iš dviejų variantų: a) reikalaujant, kad pasienio darbuotojai užsiregistruotų atsakingos valstybės įdarbinimo tarnyboje, arba b) suteikiant jiems galimybę pasirinkti, kur registruotis – kompetentingos valstybės arba gyvenamosios valstybės įdarbinimo tarnyboje.

Priimtinausia 3a galimybė, nes tai geriausias kompromisas siekiant sąžiningo ir ekonomiškai administracinės naštos padalijimo.

Dėl **socialinių išmokų** buvo svarstytos su teisėkūra susijusios galimybės¹ (iš dalies keičiant Reglamentą):

1. a) leidžiant nukrypti nuo 4 straipsnyje nustatyto vienodo požiūrio principo tik socialinės paramos srityje, b) leidžiant nukrypti nuo 4 straipsnyje nustatyto vienodo požiūrio principo iš mokesčių finansuojamų išmokų srityje, c) leidžiant nukrypti nuo vienodo požiūrio principo konkrečiais 70 straipsnyje nurodytų specialių neįmokinių išmokų pinigais atvejais;
2. iš Reglamento Nr. 883/2004 pašalinant specialias neįmokines išmokas pinigais, kuriomis užtikrinamos minimalios pragyvenimo pajamos,
3. taip pat svarstytos su teisėkūra nesusijusios priemonės (taisyklių išaiškinimas komunikate).

Siekiant užtikrinti teisinį aiškumą ir skaidrumą pačiu veiksmingiausiu ir efektyviausiu būdu, priimtinausias yra 1a ir 1b galimybių derinys.

Dėl **išmokų šeimai**, kaip alternatyva *status quo*, svarstytos dvi su teisėkūra susijusios galimybės, susiejant gaunamų išmokų šeimai dydį su patiriamomis išlaidomis:

1. indeksuoti į vaiko gyvenamosios vietos valstybę eksportuojamas išmokas šeimai: a) jas didinant ir mažinant arba b) tik jas mažinant,
2. pagrindinę atsakomybę už išmokų šeimai mokėjimą suteikti gyvenamosios vietos valstybei.

Buvo svarstyta galimybė panaikinti prievolę eksportuoti išmokas šeimai, tačiau dėl teisinių priežasčių ji buvo atmesta.

Be to, buvo svarstyta horizontali su teisėkūra susijusi galimybė koordinuoti vaiko auginimo pašalpas. Ši galimybė turi tris variantus: a) nustatoma individuali teisė į nuo darbo užmokesčio priklausančias vaiko auginimo pašalpas ir prievolė antrinės kompetencijos valstybei narei netaikyti taisyklių, kuriomis siekiama išvengti išmokų sutapimo (pvz., mokėti visą pašalpą), b) ta pati taisyklė kaip a variante, tačiau taikoma visoms vaiko auginimo pašalpoms (nuo atlyginimo priklausančioms ir fiksuotos normos pašalpoms), c) ta pati taisyklė kaip b variante, tačiau leidžiant pasirinkti, ar norima netaikyti taisyklių, kuriomis siekiama išvengti išmokų sutapimo (pvz., antrinės kompetencijos valstybė gali sumokėti viso dydžio pašalpą arba tik tą jos dalį, kuria ji viršija pirminės kompetencijos valstybėje mokamas pašalpas).

Priimtinausia galimybė yra išsaugoti *status quo* derinant ją su horizontalia c galimybe. Tokiu deriniu bus užtikrinta, kad pirminė atsakomybė už išmokas šeimai tektų ekonominės veiklos valstybei narei, kurioje vienas iš tėvų moka mokesčius ir socialinio draudimo įmokas; taip būtų apsaugomi šeimos nariai ir geriausiai ginami vaiko

¹ Europos Sąjungos Teisingumo Teismo sprendimas 308/14 *Komisija prieš Jungtinę Karalystę* turėjo įtakos galimybių poveikio vertinimui. Vadovaudamasi šiuo sprendimu, valstybės narės gali nustatyti, kad ekonomiškai neaktyvių piliečių teisė gauti socialinę paramą ir socialinės apsaugos išmokas priklausys nuo to, ar įvykdytos Laisvo judėjimo direktyvoje nustatytos sąlygos. Darbo ieškančio asmens, kurio teisė gyventi šalyje yra tiesiogiai nustatyta Sutartyje dėl Europos Sąjungos veikimo, padėtis yra kitokia. Kadangi ši ataskaita Reglamentavimo patikros valdybos buvo patvirtinta prieš priimant minėtą sprendimą, jos autoriai nekeitė galimybių arba jų poveikio vertinimo esmės ir joje neatsispaudė skirtingas ekonomiškai neaktyvių piliečių ir darbo ieškančių asmenų traktavimas.

interesai. Pasirinkus horizontalią c galimybę, taip pat galima skatinti darbo ir šeiminio gyvenimo pusiausvyrą vaiko auginimo laikotarpiu, labiau atsižvelgti į individualias teises ir remti tas valstybes nares, kurios aktyviai skatina didesnę lyčių lygybę ir nenustato šios prievolės.

Kas ir kuriai galimybei pritaria?

Ilgalaikės priežiūros išmokų atskaitos scenarijų (*status quo*) rėmė aštuonios valstybės narės², dvi valstybės šiai galimybei pasipriešino. Didesnė pažeidžiamų asmenų socialinė apsauga taip pat buvo pristatyta kaip NVO ir piliečiams susirūpinimą keliantis klausimas. 1 galimybei pritarė daugiausiai valstybių narių (16 pasisakė už, nė viena prieš).

2 galimybei nepritarė nė viena valstybė narė.

Dėl **bedarbio išmokų** valstybės narės, ekspertai, socialiniai partneriai, NVO ir kiti suinteresuotieji subjektai reagavo įvairiai ir dėl jokių kitų galimybių, išskyrus horizontaliąją, nesusidarė aiški pritarianti dauguma. Didžioji dauguma viešose konsultacijose dalyvavusių pavienių asmenų pritarė bedarbio išmokų eksporto laikotarpio pailginimui ir pasienio darbuotojams suteiktai pasirinkimo laisvei.

Socialinių išmokų klausimu 11 valstybių narių pritarė Reglamento Nr. 883/2004 4 straipsnio pakeitimui, siekiant leisti nuo jo nukrypti socialinės paramos srityje. Dvi valstybės narės pritarė specialių neįmokinių išmokų pinigais pašalinimui iš Reglamento. Keturios valstybės nurodė pageidaujancios administracinių gairių. Socialinių partnerių nuomonės skyrėsi: vieni pasisakė už griežtesnes apsaugos sąlygas, siekiant išvengti socialinės apsaugos sistemoms tenkančios nepagrįstos naštos, kiti pabrėžė galimą neigiamą poveikį pažeidžiamiesiems piliečiams. Kadangi šios priemonės yra teismų praktikos kodifikavimas, dėl jų viešos konsultacijos nerengtos.

Išmokų šeimai atskaitos scenarijui pritarė 17 iš 28 valstybių narių, NVO ir darbuotojams atstovaujantys socialiniai partneriai, taip pat dauguma viešose konsultacijose dalyvavusių respondentų. 1a ir 1b galimybę palaikė mažai valstybių narių (keturios valstybės narės pasisakė už a galimybę ir nė viena už b galimybę). 2 galimybei, kaip pirmam arba antram pasirinkimui, pritarė 10 valstybių narių, o NVO, socialinių partnerių ir per viešas konsultacijas išsakytos nuomonės skyrėsi. Horizontalios galimybės buvo parengtos atsakant į 4 valstybių narių, Tarybos, Parlamento, socialinių partnerių, Moterų ir vyrų lygių galimybių patariamojo komiteto ir kitų suinteresuotųjų subjektų pastabas dėl lankstesnio darbo organizavimo galimybių dirbantiems tėvams. Kadangi šios galimybės buvo parengtos vėlyvuju konsultacijų proceso etapu, dėl jų konsultuotasi neformaliai.

C. Priimtinausios galimybės poveikis

Kokie priimtinausios galimybės privalumai (jei yra, arba pagrindiniai)?

Ilgalaikės priežiūros išmokos

1 galimybė suteikia didesnio teisinio aiškumo, skaidrumo ir užtikrina stabilią tvarką. Sukūrus atskirą skyrių, kuriame bus išdėstytos ilgalaikės priežiūros išmokoms taikomos taisyklės, bus galima jas aiškiai atskirti nuo ligos išmokų ir socialinės paramos. Šis išaiškinimas bus naudingas piliečiams ir institucijoms. Šios galimybės įgyvendinimo išlaidos bus nedidelės, nes galiojanti sistema drastiškai nekeičiama. Palengvinus išmokų palyginimą, būtų galima sumažinti ginčus tarp institucijų ir sutaupyti kiekvienam atvejui nagrinėti skiriamą laiką ir lėšas. Ji taip pat dera su siekiu padidinti asmenų, kuriems reikia ilgalaikės priežiūros, apsaugą.

Bedarbio išmokos

Pagal priimtinausią galimybę sustiprinamas kompetentingų institucijų ir pareiškėjo ryšys. Pasiūlymas dėl pasienio darbuotojų ir pailgintas išmokų eksporto laikotarpis turėtų palengvinti reintegraciją į darbo rinką ir turėti teigiamo poveikio judiems darbuotojams; apskritai panaikinus kompensavimo procedūrą tikimasi teigiamo poveikio. Pailginus eksporto laikotarpį padidės integracijos į darbo rinką galimybės, tačiau tai neturės jokio tiesioginio ekonominio poveikio, nes eksporto laikotarpis niekada neviršys jį pagrindžiančios teisės į išmoką laikotarpio.

Socialinės išmokos

Pasirinkus priimtinausią galimybę bus išaiškintos judžių ES piliečių teisės, o gerai jas žinodami jie galės atsakingiau rinktis. Taip bus galima sumažinti reguliavimo sistemos išlaidas (bylinėjimosi ir teisinių konsultacijų išlaidas) ir padidinti informuotumą apie apsaugos sąlygas priimančiosios valstybės narės socialinės apsaugos sistemoje, tuo pačiu apsaugoti piliečių teises, jiems naudojantis laisvo judėjimo teise.

² Valstybių narių nuomonės išsakytos Socialinės apsaugos sistemų koordinavimo administracinėje komisijoje.

Išmokos šeimai

Pagal atskaitos scenarijų poveikis būtų neutralus. Horizontali c galimybė leis panaikinti priemones, atgrasančias dirbančius tėvus nuo atsakomybės už vaiko auginimą pasidalijimo. Nustačius, kad išmokos gali būti skiriamos tik atsižvelgiant į individualias teises, bus užtikrintas aiškus ir skaidrus ryšys tarp išmoką skiriančios valstybės narės ir jos gavėjo. Taip pat bus supaprastintos procedūros, todėl sumažės valdžios institucijų reguliavimo išlaidos ir sutrumpės paraiškų nagrinėjimo terminai.

Iniciatyva neturėtų daryti jokio poveikio aplinkai.

Kokios yra priimtinausios politikos galimybės sąnaudos (jei yra, arba pagrindinės)?**Ilgalaikės priežiūros išmokos**

Manoma, kad įgyvendinimo išlaidos bus mažos, o ilguoju laikotarpiu kiekviena valstybė narė sutaupys kiekvienai bylai nagrinėti skiriamo laiko ir lėšų.

Bedarbio išmokos

Mažai tikėtina, kad priimtinausia **laikotarpių sumavimo ir išmokų skaičiavimo** galimybė turės esminio bendro poveikio išlaidoms. Palyginti su dabartinėmis taisyklėmis, galima tikėtis sutaupyti šiek tiek lėšų (29 mln. EUR 23 ataskaitas teikiančiose valstybėse narėse).

Minimalaus bedarbio išmokų **eksporto laikotarpio** pailginimas nuo 3 iki 6 mėnesių neturės tiesioginio ekonominio poveikio, nes eksporto laikotarpis niekada neviršys jį pagrindžiančios teisės į bedarbio išmoką laikotarpio.

Pasirinkus priimtinausią galimybę dėl bedarbio išmokų **pasienio darbuotojams**, gali šiek tiek padidėti bendra mokėjimų suma (442 mln. EUR vietoje 416 mln. EUR pagal atskaitos scenarijų).

Socialinės išmokos

Bus kodifikuota galiojanti teismų praktika, todėl didelių išlaidų nesitikima.

Išmokos šeimai

Pagal atskaitos scenarijų poveikis būtų neutralus. Pasirinkus horizontalią c galimybę, gali būti, kad kai kurie tėvai neteks pagal išvestines teises suteiktų teisių, tačiau, atsižvelgiant į tai, kad mažai valstybių narių skirdamos vaiko auginimo pašalpas laikosi reikalavimo suteikti išvestines teises, manoma, kad poveikis bus ribotas. Pagal horizontalią galimybę gali būti patirtas ir neigiamas ekonominis poveikis, nes antrinės kompetencijos valstybei narei gali tekti mokėti daugiau išmokų. Tačiau valstybės narės galės rinktis, taikyti ar netaikyti taisykles, kuriomis siekiama išvengti išmokų sutapimo, ir nuo to priklausys galimybės ekonominis poveikis. Dėl to, kad leidžiama pasirinkti, ar taikyti leidžiančią nukrypti nuostatą, gali sumažėti teigiamas šio pakeitimo poveikis dirbantiems tėvams.

Iniciatyva neturėtų daryti jokio poveikio aplinkai.

Koks bus poveikis verslui, mažosioms ir vidutinėms įmonėms (MVI), taip pat labai mažoms įmonėms?

Verslui, mažosioms ir vidutinėms įmonėms (MVI), taip pat labai mažoms įmonėms tiesioginio poveikio nenumatyta.

Ar tai turės didelį poveikį nacionaliniams biudžetams ir administracijoms?**Ilgalaikės priežiūros išmokos:**

Nėra duomenų.

Bedarbio išmokos:

Nėra duomenų.

Socialinės išmokos:

Nėra duomenų.

Šeimoms išmokos

Pagal horizontalią c galimybę antrinės kompetencijos valstybės narės išlaidos gali padidėti vidutiniškai 60 proc., tačiau valstybės narės turės galimybę pasirinkti, taikyti ar netaikyti taisykles, kuriomis siekiama išvengti išmokų sutapimo.

Ar bus kitoks reikšmingas poveikis?**Ilgalaikės priežiūros išmokos**

Naujos taisyklės padės sklandžiau koordinuoti ilgalaikės priežiūros išmokas ir užtikrins didesnę judėjimo ir apsigyvenimo laisvę. Jomis bus užtikrinta, kad piliečiai, kuriems reikia priežiūros, neatsidurtų nepalankesnėje padėtyje, kai naudojami teise laisvai judėti ES.

Socialinės išmokos

Pagal šią galimybę bus geriau matomos ES teisėje nustatytos apsaugos sąlygos, kuriomis siekiama apsaugoti priimančiosios valstybės narės socialinės apsaugos sistemas nuo atvejų, kai ekonomiškai neaktyvūs Sąjungos piliečiai iš jų siekia gauti pragyvenimo lėšų.

Bedarbio išmokos

Pailginus išmokų eksporto laikotarpį, darbo ieškantys asmenys galės geriau išnaudoti Europos darbo rinkos teikiamas galimybes.

Išmokos šeimai

Pagal horizontalią galimybę geriau ginamos pagrindinės teisės, susijusios su šeimos teise geriau derinti šeiminių ir profesinį gyvenimą (33 straipsnio 2 dalis).

D. Tolesni veiksmai**Kada politika bus peržiūrėta?**

Peržiūros įgyvendinimo pažangą Komisija įvertins po penkerių peržiūrėtos teisinės sistemos taikymo metų.